

Investigating the Reasons for the Migration of Health Elites Abroad from the Perspective of Students and Faculty Members

Neda Abedpour¹ , Samira Derakhshanfard^{2*} , Diba Kambiz³ , Arezoo Behbodiyan⁴ , Ali Rashidi⁵

1. Department of anatomical sciences, School of medicine, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

2. Department of e-learning, School of Medical Education and Learning Technologies, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

3. Department of Medical Parasitology and Mycology, School of Medicine, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran.

4. School of Medicine, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

5. Department of Health Information Technology, School of Allied Medical Sciences, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

ARTICLE INFO

Article type

Research article

Article history

Received: 2025/02/01

Accepted: 2025/03/08

Keywords

Immigration

Elite

Faculty member

Student

10.22038/hmed.2025.85637.1477

ABSTRACT

Introduction: The crisis of emigration of elites abroad and the need to benefit from the talents and abilities of elites in order to progress and the all-round growth of the country prompted us to investigate the causes of emigration of elites abroad.

Materials & Methods: The statistical population of this cross-sectional study was all the students and faculty members of Urmia University of Medical Sciences, 300 of whom were selected by simple random sampling. In order to collect data, a researcher-made questionnaire was used (after determining the face and content validity). In order to check the reliability of the questionnaire, Cronbach's alpha coefficient was used and its value was 0.81. The collected data were analyzed at two levels of descriptive statistics (mean, frequency distribution and standard deviation) and inferential statistics (exploratory factor analysis) using SPSS software version 21.

Results: In the study of the role of factors in the migration of elites abroad, the share of the attractions of the destination country factor was 22.352%, the repulsion of the country of origin was 13.574%, the organizational-administrative factor was 13.422%, the Economic-social factor was 10.528%, and the scientific factor was 9.265%.

Conclusion: The attractions of the destination country were reported as the most important reasons for elite migration abroad. Examining these causes and the efforts of managers and officials regarding the statistics of laws related to elites can reduce the amount of migration, so it is suggested to examine the attractive micro-factors of the destination countries and to strengthen the weaknesses by following them.

Cite this paper as:

Name of writer. Article title. Horizon of Medical Education Development. 2026;17(3):۶۵-۷۷

* Corresponding author: Neda Abedpour

Email: nedaabedpour@gmail.com

Address: Department of anatomical sciences, School of medicine, Urmia University

بررسی علل مهاجرت نخبگان حوزه سلامت به خارج از کشور از دیدگاه دانشجویان و اعضای هیات علمی

ندا عابدپور^۱ ID، سمیرا درخشانیفرد^{۲*} ID، کامبیز دیبا^۳ ID، آرزو بهبودیان^۴ ID، علی رشیدی^۵ ID

۱. گروه علوم تشریح، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.

۲. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده آموزش علوم پزشکی و فناوری های یادگیری، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۳. گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران

۴. دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.

۵. گروه فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده پیرا پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله پژوهشی	مقدمه: بحران مهاجرت نخبگان به خارج از کشور و لزوم بهره مندی از استعدادها و توانایی های نخبگان در جهت پیشرفت و رشد همه جانبه کشور، ما را بر آن داشت تا به بررسی علل مهاجرت نخبگان به خارج از کشور بپردازیم.
پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۱۸	روش کار: جامعه آماری این مطالعه مقطعی، کلیه دانشجویان و اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه به ترتیب ۱۴۴۰ و ۲۴۰ نفر بودند که ۳۰۰ نفر از آن ها با روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه محقق ساخته (پس از تعیین روایی صوری و محتوایی) استفاده شد. به منظور بررسی پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد و میزان آن ۰/۸۱ بدست آمد. داده های جمع آوری شده در دو سطح آمار توصیفی (میانگین، توزیع فراوانی و انحراف معیار) و آمار استنباطی (تحلیل عاملی اکتشافی) با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ تجزیه و تحلیل شد.
کلمات کلیدی مهاجرت، نخبگان دانشجو، هیات علمی	نتایج: در بررسی نقش عامل ها در مهاجرت نخبگان به خارج از کشور به ترتیب سهم عامل جاذبه های کشور مقصد ۲۲/۳۵۲ درصد، دافعه کشور مبدا ۱۳/۵۷۴ درصد، عامل سازمانی-اداری کشور مبدا ۱۳/۴۲۲ درصد، عامل اقتصادی-اجتماعی کشور مبدا ۱۰/۵۲۸ درصد و عامل علمی در کشور مبدا ۹/۲۶۵ درصد بود.
	نتیجه گیری: جاذبه های کشور مقصد بعنوان مهم ترین علل مهاجرت نخبگان به خارج از کشور گزارش شد. بررسی این علل و تلاش مدیران و مسئولان در خصوص احصاء قوانین مربوط به نخبگان میتواند میزان مهاجرت را تقلیل دهد بنابراین پیشنهاد می شود ریزفاکتورهای جاذبه کشورهای مقصد بررسی و با الگو گرفتن از آن ها نقاط
	10.22038/hmed.2025.85637.1477 ضعف تقویت گردد.

► نحوه ارجاع به این مقاله

Name of writer. Article title. Horizon of Medical Education Development. 2026;17(3):۶۵-۷۲

ایمیل: sami.derakhshanfard@gmail.com

*نویسنده مسئول: سمیرا درخشانیفرد

آدرس: گروه یادگیری الکترونیکی، دانشکده آموزش پزشکی و فناوری های یادگیری، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران .

بسمه تعالی

این پرسشنامه جهت انجام طرح تحقیقاتی تحت عنوان " بررسی عوامل مؤثر در مهاجرت نخبگان به خارج و ارائه پیشنهادات جهت اصلاح سیاست گذاری‌های آموزشی - رفاهی در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه " و کد (IR.UMSU.REC.1401.348) در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه طراحی شده است. شرکت شما در این طرح می‌تواند در جهت ارائه پیشنهادات برای اصلاح سیاست‌گذاری‌های آموزشی - رفاهی بسیار سودمند باشد

شماره تماس مجری جهت پاسخگویی به سوالات احتمالی ۰۹۱۴۵۵۲۵۸۸۲ می‌باشد.

۱. سن: ☐
۲. جنس: مرد ☐ زن ☐
۳. رشته تحصیلی آخرین مقطع تحصیلی: ☐
۴. محل تحصیل: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ☐
۵. هیات علمی: ☐ دانشجو ☐
۶. مرتبه علمی: استادیار ☐ دانشیار ☐ استاد ☐ گروه آموزشی: ☐
۷. سابقه کار به عنوان هیات علمی: (سال) ☐
۸. در محل کار خود از چه امکاناتی برخوردار می‌باشید؟
اتاق خصوصی ☐ رایانه اختصاصی ☐ منشی ☐ اینترنت ☐ پرینتر ☐ سایر ☐
- لطفاً ذکر نمایید:
۹. آیا در طول سه سال اخیر طرح پژوهشی مصوب در داخل یا خارج از دانشگاه داشته اید؟
بلی ☐ تعداد: ☐ خیر ☐
۱۰. در طول سه سال اخیر چند مقاله علمی در حوزه خود در مجلات معتبر علمی و پژوهشی داخلی و خارجی چاپ نموده اید؟
فارسی: ☐ لاتین: ☐
۱۱. در طول سه سال اخیر در چند مجمع علمی داخلی و خارجی شرکت کرده اید؟
مجمع داخلی: ☐ مجمع خارجی: ☐
۱۲. آیا از فرصت مطالعاتی استفاده کرده اید؟
بلی ☐ تعداد: ☐ خیر ☐
۱۳. در طول سه سال اخیر در چند مجمع داخلی و خارجی مقاله ارائه کرده اید؟
مجمع داخلی: ارائه سخنرانی: ☐ ارائه پوستر: ☐
مجمع خارجی: ارائه سخنرانی: ☐ ارائه پوستر: ☐
- تعداد مشاوره پایان‌نامه: ☐
۱۴. آشنایی به زبان خارجی: کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐

ردیف	گویه‌های پرسشنامه	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
۱	فشارهای شغلی و تحصیلی در کشور مبدا					
۲	عدم وجود برنامه صحیح در جهت بکارگیری این افراد در کشور مبدا					
۳	عدم توجه به ارزش فعالیت‌های علمی در کشور مبدا					
۴	پایین بودن حقوق و مزایا در کشور مبدا					
۵	کیفیت زندگی، امکانات مادی و رفاهی بهتر در کشور مقصد					
۶	وجود فرصت‌های شغلی بهتر در کشور مقصد					
۷	درآمد بالاتر در مقایسه با سایر مشاغل در کشور مقصد					
۸	بحران اشتغال در کشور مبدا					
۹	ضعف سیستم آموزشی در دانشگاه‌ها در کشور مبدا					
۱۰	عدم برنامه ریزی در جذب نخبگان در کشور مبدا					
۱۱	کاهش شان و منزلت اجتماعی نخبگان در کشور مبدا					
۱۲	امکانات صنعتی کشورهای پیشرفته در کشور مقصد					
۱۳	بی توجهی به اعزام هیات علمی به دوره‌های آموزشی خارج از کشور در کشور مبدا					
۱۴	تنگناهای نظام پژوهش و آموزش در کشور مبدا					
۱۵	عدم اعطا بورس کوتاه مدت در کشور مبدا					
۱۶	عدم ارتباط مستمر با مراکز علمی خارج از کشور در کشور مبدا					
۱۷	نبود تسهیلات لازم برای پژوهش در کشور مبدا					
۱۸	دسترسی به فرصت‌های آموزشی بهتر در کشور مقصد					
۱۹	ارتقاء رشد علمی و حرفه‌ای در کشور مقصد					
۲۰	امید به آینده بهتر در کشور مقصد					
۲۱	شرایط اقتصادی بهتر در کشور مقصد					
۲۲	استفاده بهتر و بیشتر از توان فکری و علمی این افراد در کشور مقصد					
۲۳	مورد حمایت قرار گرفتن و دیده شدن در کشور مقصد					
۲۴	فراهم بودن بسترهای بهتر برای تحقیق و توسعه در کشور مقصد					